

Historische Vereniging Wormerveer

Nieuwsbrief Historische Vereniging Wormerveer jaargang 9, nummer 23 (voorjaar 2011)

van de voorzitter

een bijdrage van Tom Tulleken

We zijn het negende jaar ingegaan van het bestaan van de vereniging. Dit betekent dat we ons opmaken voor het tweede lustrum dat volgend jaar gevierd gaat worden. Achter de schermen wordt al beraadslaagd hoe we dit jubileum vorm gaan geven. Het zou mogelijk zijn dat we 'iets' willen doen voor onze vrijwilligers. Tijdens een onlangs gehouden symposium van een zustervereniging, bleek weer eens hoe rijk de HVW zich mag rekenen met haar grote vrijwilligerskorps. Hoog tijd dus om weer eens iets terug te doen voor al die mensen die zich belangeloos, vaak wekelijks, inzetten voor onze prachtige vereniging. Terugdenkend aan 2002, het jaar dat de HVW werd opgericht, moet ik nog vaak denken aan de waarschuwingen van enkele gladoren die meenden dat het geen zin had om een historische vereniging op te richten 'omdat Wormerveerders nu eenmaal niet snel ergens warm voor lopen'....

Me dunkt, die woorden zijn gelogenstraft, want met een ledental van bijna 1000 behoren we tot de grootste historische verenigingen en genootschappen van ons land. Iets om trots op te zijn. Nog iets om trots op te zijn, is de wijze waarop de HVW zich presenteert en welke activiteiten er allemaal door de vereniging worden ontplooid. Via de werkgroepen worden alle mogelijkheden benut om de rijke geschiedenis van ons dorp te onderzoeken en openbaar te maken. Ons periodiek Wormerveer Weleer wordt in brede kring gewaardeerd terwijl de adoptie van de Oude Begraafplaats de vereniging veel goodwill oplevert. De tentoonstellingen en Jaardagen worden goed bezocht terwijl er inmiddels een omvangrijk archief is opgebouwd uit de niet aflatende stroom schenkingen. Met veel oudere Wormerveerders zijn interviews gehouden terwijl de fraaie HVW website steeds vaker, wereldwijd, bezocht wordt. Toch blijft ook de HVW een mensenorganisatie wat betekent dat er fouten gemaakt worden. Andersom: van fouten leert men waardoor de vereniging in staat moet zijn te kunnen blijven groeien, niet alleen qua ledental, maar ook qua structuur en organisatie.

Voor de zoveelste maal is een deel van de Zaanweg recent op de schop gegaan. Een fraai beeld uit de jaren '50 toont de situatie, gezien vanaf het balkon van De Jonge Prins.

in memoriam Dirk Krom

Tijdens een drukbezochte kerkdienst en begrafenisplechtigheid werd op 11 februari jl. afscheid genomen van Dirk Krom. Opnieuw hebben we een markante Wormerveerder verloren, een man die zijn liefde voor zijn geboortedorp niet onder stoelen of banken stak. Als 'Wormerveerdeskundige' maar bovenal als mens zullen we Dirk node missen. De redactie van de HVW Nieuwsbrief wenst de nabestaanden veel sterkte om dit grote verlies te kunnen dragen.

geanimeerd praatje Piet Kempenaar

Na afloop van het formele gedeelte van de voorjaarsledenvergadering op 30 maart jl. gaf molenaar Piet Kempenaar een zeer geanimeerde lezing over molens waarbij de Wormerveerse molens van weleer ruim aan bod kwamen. Kempenaar is al sinds 1981 molenaar op verfmolen De Kat waar hij jaarlijks vele duizenden bezoekers ontvangt en met verve alles over het hoe en wat van het malen van droge verfstoffen vertelt. Op geheel eigen en humoristische wijze wist hij de aanwezige leden te boeien en veel weetjes over de Wormerveerse molens te vertellen.

'groeten uit Wormerveer' nr. 2 komt er aan

Tijdens de voorjaarsbraderie op zaterdag 4 juni zal op de HVW kraam het tweede boekje uit de reeks 'Groeten uit Wormerveer' worden gepresenteerd en te koop aangeboden. Opnieuw zal het boekje veel herinneringen oproepen bij (oud) Wormerveerders middels de tientallen afgebeelde foto's. De prijs van het boekje zal wederom € 15,- bedragen.

Groeten uit Wormerveer 2

lezing Ron Couwenhoven

Het duurt nog even maar noteert u alvast maar in uw agenda dat op zaterdag 24 september Ron Couwenhoven een lezing zal geven in de Wormerveerse Vermaaning. Zaandammer Couwenhoven is in de Zaanstreek vooral bekend als molenspecialist en heeft als zodanig talloze

artikelen geschreven en enkele boeken uitgegeven met veel – vaak tot dan toe onbekende – feiten en wetenswaardigheden over de Zaanse molengeschiedenis. De lezing van Couwenhoven zal dan ook gaan over molens en molenbranden in de Zaanstreek en wordt georganiseerd door de Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Zaanstreek - Waterland in samenwerking met de HVW en begint om 14.00 uur.

Ron Couwenhoven

open monumentendag 2011

Voorzitter Tom Tulleken maakt deel uit van een klein comité dat betrokken is bij de voorbereidingen en uitvoer van Open Monumentendag 2011 die dit jaar plaatsvindt op zaterdag 10 september. Hoewel er behoorlijk veel haken en ogen zitten aan de organisatie en ook de samenwerking met andere partijen niet soepel verloopt, blijft het comité positief en streeft het naar een interessant en drukbezocht evenement. Het thema is dit jaar: *oud gebouw, nieuw gebruik*.

voorjaarsledenvergadering

De afgelopen voorjaarsledenvergadering stond voor een belangrijk deel in het teken van de financiën. Door allerlei redenen is het tijdens de najaarsledenvergadering niet gelukt om een goed en sluitend financieel overzicht te presenteren van het boekjaar 2009. Door de inspanningen van de penningmeester a.i. Han Eelman en lid Jaap Klomp is dit nu rechtgezet en kon het resultaat getoond worden. Terecht verleende de vergadering het bestuur décharge voor het

gevoerde financieel beleid. Helaas is het niet gelukt om ook het boekjaar 2010 te presenteren, hetgeen nu tijdens de aankomende najaarsledenvergadering zal gebeuren. Als kanttenuking bij een en ander is een voorzichtig woord van waarschuwing geuit. Hoewel de financiële positie van de vereniging niet zorgwekkend is, zal toch naar wegen gezocht moeten worden om te besparen op de jaarlijkse uitgaven, of de inkomsten structureel te verhogen. Het bestuur beaamt zich hierop en zal tijdens de najaarsledenvergadering met eventuele voorstellen komen.

tentoonstellingen

Anders dan u van ons gewend bent, heeft er in de eerste maanden van dit jaar geen thematentoonstelling plaatsgevonden. De bestuursafpraak indachtig dat er eerst naar financiële dekking gezocht moest worden, is er in januari subsidie aangevraagd voor twee te houden tentoonstellingen in 2011. Helaas is deze aanvraag bij de ontvangende instantie zoekgeraakt en moest opnieuw worden gedaan. Tijdnood is nu de reden dat het niet waarschijnlijk is dat er nog voor de zomer een tentoonstelling gerealiseerd kan worden. Dit spijt ons natuurlijk maar u kunt er van overtuigd zijn dat we alles in het werk stellen om u dit najaar weer iets fraais te bieden.

geen schenkingenlijst

Wegens tijdgebrek dit keer geen overzicht met schenkingen. In de volgende Nieuwsbrief weer een lange lijst.

naambordjes op Oude Begraafplaats

Op de Oude Begraafplaats aan de Marktstraat staan een aantal bomen met een eerbiedwaardige leeftijd die daarom al bijzonder zijn in een nat gebied als de Zaanstreek. Maar ook komen er soorten voor die niet algemeen zijn. De werkgroep Oude Begraafplaats heeft het initiatief genomen om bij de monumentale bomen naambordjes te plaatsen zodat iedere bezoeker kennis kan nemen van de verschillende soorten bomen die hier voorkomen. Op vrijdagochtend 27 mei a.s. zal het laatste bordje officieel geplaatst worden door Loek Vlaanderen, boomdeskundige en auteur van het boek 'Bomen in de Zaanstreek'. Deze handeling vindt plaats om 10.30 uur en iedereen is daarbij van harte welkom.

vandaag is de geschiedenis van morgen

een bijdrage van Tom Tulleken

Naast het voorzitterschap van de HVW ben ik ook voorzitter van de Stichting Wormerveerse Vermaning (SWV) en voorzitter van de stichting Wormerveer

Heeft Meer (WHM). Ik constateer dat sommige Wormerveerders wel eens de wenkbrauwen fronsen of mij voorzichtig vragen of het niet allemaal te veel is. Hoewel ik me dit enerzijds wel kan voorstellen, ben ik zelf van mening dat het deel uitmaken van genoemde drie besturen voor de HVW gunstig is en op termijn voordelen zal bieden. Dat ik in het bestuur van de SWV zit, is eigenlijk niet meer dan logisch. Immers, het initiatief tot de overname van de vermaning is afkomstig uit het bestuur van de HVW en na oprichting van de SWV vertegenwoordig ik, samen met Parteon directeur Vincent van Luit, de HVW binnen dit bestuur. Daarnaast wordt de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente vertegenwoordigd door Maarten Gorter en Gert Tuin. De Stichting Menno Simons Flaes wordt vertegenwoordigd door Sibolt Edzes en Roel Hamming terwijl als zevende, onafhankelijk bestuurslid Frans Heine aanwezig is. Gelet op het grote belang dat de vermaning straks gaat spelen in het dagelijks functioneren van de HVW liggen veel werkzaamheden binnen beide besturen in elkaars verlengde of hebben invloed op beide organisaties. Ook het bestuurslidmaatschap bij de stichting Wormerveer Heeft Meer acht ik belangrijk voor onze vereniging. De WHM beoogt onder meer de activiteiten van allerlei Wormerveerse verenigingen en stichtingen te coördineren en meer bekendheid te geven. Daarnaast wil de WHM de aantrekkelijkheid van Wormerveer als woon- of verblijfplaats vergroten. Gelet op de belangrijke positie die de HVW binnen ons dorp inmiddels heeft verworven als actieve, gezonde vereniging neemt zij een sleutelpositie in en kan zich helemaal vinden in de doelstellingen van de WHM. Een kruisbestuiving tussen de verschillende organisaties met als gevolg meer reuring in ons dorp kan dan ook het gevolg zijn. De identiteit van de verschillende organisaties komt hierbij niet in het geding. De HVW blijft dan ook de HVW en zal niet opgaan in een groter of ander geheel. Ik ben er van overtuigd dat Wormerveer met de in gang gezette ontwikkelingen bezig is de geschiedenis van morgen te maken. Meer bekendheid geven aan Wormerveer door te wijzen op unieke zaken als de ligging aan de Zaan, de geesteskinderen van Dick Laan en Cor Bruijn en het industrieel erfgoed, maar ook door de Zaanhopper te propageren, gezamenlijk met de ZOV en de WTG een organisatie aan te gaan en de Wormerveerse Vermaning onder de aandacht te brengen als een cultuurtempel, dit alle zijn zaken die goed zijn voor Wormerveer, de Wormerveerders en de HVW. Zie ook: www.wormerveerheeftmeer.nl en www.wormerveersevermaning.nl

de nieuwe HVW kalender

In 2008 gaf de HVW een prachtige kalender uit met prenten van Arnold de Lange die op treffende wijze oud Wormerveer weergaven. Dankzij de medewerking van een aantal Wormerveerse ondernemingen lukte het om deze uitgave te realiseren en wel op een zodanige wijze dat de HVW er de clubkas flink mee kon spekken. Gelet op dit succes brengt de HVW dit najaar opnieuw een kalender uit, nu voor het jaar 2012. Arnold de Lange maakt weer een serie mooie aquarellen van oud Wormerveer die als afbeeldingen deze kalender zullen sieren. Dankzij opnieuw de medewerking van een flink aantal Wormerveerse ondernemingen is dit kostbare project weer mogelijk. Meer nieuws over deze bijzondere uitgave leest u in de volgende Nieuwsbrief.

Wintervermaak op de Zaan bij Wormerveer rond 1900, een van de fraaie prenten van de kalender die de HVW vanaf september uitgeeft.

de HVW en de Wormerveerse Vermaning

Alweer ruim een jaar geleden nam de Stichting Wormerveerse Vermaning (SWV) het gebouw de doopsgezinde kerk over van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Wormerveer. Omdat er bij veel HVW leden vragen leven over de rol van onze vereniging in dit geheel en over de gang van zaken, volgt hier enige toelichting.

Is de HVW eigenaar van de Wormerveerse Vermaning?

Nee, eigenaar is de SWV. Weliswaar is deze stichting voortgekomen uit de HVW en hebben in het bestuur twee bestuursleden van de HVW zitting, juridisch is de SWV de enige eigenaar. De HVW loopt dan ook geen enkel risico bij het beheer en de exploitatie van het gebouw.

Welke rol speelt de HVW binnen een en ander?

De HVW zal op termijn, wanneer noodzakelijke bouwkundige ingrepen zijn verricht, als huurder haar intrek nemen in een deel van het gebouw. Dit betekent een permanent onderkomen ten aanzien van bestuurs- en werkgroepvergaderin-

gen, archivering en ICT werkzaamheden en periodiek gebruik van andere delen van het gebouw voor lezingen, algemene ledenvergaderingen en tentoonstellingen.

Wanneer trekt de HVW in het gebouw?

Over een exact tijdstip kan nog geen duidelijkheid worden verschaft. Direct na overname van het gebouw door de SWV is een fondsenwerving gestart om de benodigde gelden bijeen te krijgen teneinde de noodzakelijke verbouwingen te kunnen bekostigen. Hoewel dit traject moeizaam verloopt, worden er toch met enige regelmaat toezeggingen gedaan. Het bestuur van de SWV streeft ernaar het geld medio winter 2011 – 2012 bijeen te hebben zodat de verbouwing gerealiseerd zou kunnen worden in de zomer van 2012.

Welke werkzaamheden moeten worden gedaan en hoeveel geld is er nodig?

De kerkenraadskamer heeft een slechte fundering die nodig moet worden hersteld. Daarnaast wordt aan de kerkenraadskamer een aanbouw gemaakt die ruimte moet gaan bieden aan een kantoor voor de HVW, een moderne toiletruimte, keuken en opslagruimte. Onder de kerkenraadskamer zal een kelder komen die voldoende ruimte zal bieden aan het HVW archief.

Samen met nog enkele ingrepen zijn de totale kosten begroot op ruim € 400.000,-.

Zijn er ook andere huurders?

De Zaanse Operette Vereniging, de Krommenieër Operette Vereniging en Vocal Ensemble Intermezzo maken (nu al) wekelijks gebruik van het gebouw als repetitieruimte. Daarnaast wordt de vermaning regelmatig verhuurd aan andere partijen voor bijeenkomsten, cursussen en tentoonstellingen.

malariabestrijding, na ruim honderd jaar opnieuw vanuit Wormerveer

Een opvallend bericht in het Noordhollands Dagblad van 27 april jl.. In het artikel wordt gerept over een belangrijke impuls bij de bestrijding van malaria vanuit Wormerveer. Stichting ResoCell, gevestigd aan de Oude Blaauweg, blijkt verantwoordelijk te zijn voor een onderzoek waarbij oude behandelmethode, met elementen uit de natuur als

Dr P.C. Korteweg

basis dienend, gehanteerd werden. De resultaten van het onderzoek hebben tot verbluffende resultaten geleid. Het bericht is opmerkelijk te noemen omdat ook de Wormerveerse huisarts Pieter Cornelis Korteweg (1853 – 1936) jarenlang erg veel onderzoek gedaan heeft naar malaria en de bestrijding ervan en daarover ook publiceerde. Hij ging daarin zover dat hij proeven op zichzelf deed en naast zijn praktijkwoning aan de Marktstraat een barak, de 'Wafelkraam' genaamd, inrichtte voor het behandelen van patiënten

mijn favoriete foto

Deze keer is de foto aangeleverd door Dirk en Sietske Koene. Ze vertellen erbij: 'Het plekje waar we trots op zijn. Voor ons is deze foto beeldbepalend voor het heden. Fier in het midden staat het pand waarin overgrootvader Pieter Koene 125 jaar geleden zijn textielwinkel begon, aan de Marktstraat no. 1, nog altijd ons adres. Om trots op te zijn. Er zijn nogal wat foto's van molen De Witte Vlinder, waarop ook de winkel van Pieter Koene staat. Met dat lange, smalle zijraam op de eerste verdieping, dat later – bij nieuwbouw voor onze burens – door de Wormerveerse architect Chris Stam werd vrijgehouden. Sietske Koene Mode viert dit jaar het 125-jarig bestaan. Ook dat vervult ons met gepaste trots. Want wij mogen zo het werk van generaties voortzetten. En welke zaak kan dit tegenwoordig nog zeggen? Een witte raaf dus, zo dicht bij de plek waar eens (maar lang geleden) De Witte Vlinder stond'.

boek &

Ruud Vreeman. "Lerend Leven"

Uitgeverij Conserve

ISBN 97890.542.93156

Prijs € 16.50

Zoals u ongetwijfeld weet was Ruud Vreeman van 1997 tot 2004 burgemeester van Zaanstad. In dit boek kijkt hij terug op zijn bestuurlijke loopbaan. Natuurlijk heeft hij daarbij ruimschoots aandacht voor zijn Zaanse periode. Maar er komen ook andere zaken aan bod

zoals zijn liefde voor bluesmuziek en zijn sportcarrière. Vreeman is in staat om het geheel kritisch te overzien, en spaart daarbij zichzelf niet. Op vrijdagavond 27 mei om 19.30 uur geeft hij in de Wormerveerse Vermaning (Zaanweg 57, 1521 DM Wormerveer) een lezing over zijn boek. Kaarten a € 7.50 bij Pasmaan Boek & Hob-

Wandelen in Noord-Holland, Deel 2

Losbladig systeem met 45 uitneembare wandelroutes met route- en informatiekaarten

Uitgeverij: HDC Media

ISBN 97890.778.42577

Prijs € 17.95

Opvolger van deel 1 dat in 2010 verscheen. In negen hoofdstukken krijgt u een gevarieerd overzicht van de provincie Noord-Holland, vanaf Den Helder, Texel tot en met Hilversum. Elk hoofdstuk bevat vijf wandelingen, in lengte wisselend van heel kort (2 km. naar het Texelse strand) tot best pittig (26 km. van Krommenie - Assendelft naar Noord zee kanaal en terug).

Bloembollen voor Westerbork

Hulp door Zaanse en andere doopsgezinden aan (protestants-) Joods Duitse vluchtelingen in Nederland

Auteur: Alle G. Hoekema

Uitgeverij: Verloren

ISBN 97890.870.42196

Prijs: € 23.00

Deel in de reeks Manuscripta Mennonitica. Bevat de integrale weergave van de notulen van de doopsgezinde Werkgroep Zaanstreek vanaf 1940. Deze werkgroep werd speciaal voor hulp aan Joodse vluchtelingen opgericht door Cor Inja en kreeg materiële steun van Zaanse bedrijven.

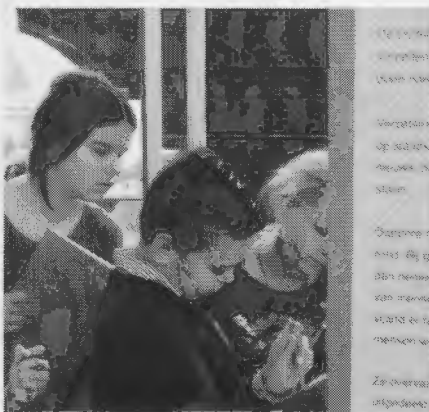

'Dichter bij 4 mei' in Zaanse Cultuurmenu

De HVW tentoonstelling 'Dichter bij 4 mei' is opgenomen in het Zaanse Cultuurmenu, wat betekent dat scholieren uit de twee hoogste klassen van het Zaanse basisonderwijs, om de twee jaar deze tentoonstelling kunnen bezoeken. Het cultuurmenu is een bundeling van een groot aantal kunst- en erfgoedprojecten die via een brochure aan alle basisscholen in de regio worden aangeboden. Aan de hand van dit aanbod maken de verschillende scholen een keuze welke projecten bezocht kunnen worden. Uit de opname van 'Dichter bij 4 mei' in het menu blijkt dat de tentoonstelling zeer gewaardeerd is door de bezoekende scholen medio november vorig jaar. Concreet betekent een en ander dat de tentoonstelling elke twee jaar wordt gehouden gedurende de maand april, voor het eerst in 2012.

De HVW tentoonstelling 'Dichter bij 4 mei' in november 2011

colofon

De HVW nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus, en december) voor leden en begunstigers, van de Historische Vereniging Wormerveer en wordt in eigen beheer opgemaakt en geprint. De uitgave van de HVW Nieuwsbrief is mede mogelijk gemaakt door 'Weduwen- en Wezenfonds d' Acht Staten' Wormerveer.

redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwman, Johan Pasman, Tom Tulleken
Redactieadres: Krommenierweg 80
1521 HK Wormerveer

opmaak en printwerk

Joost Kuipers

distributie

Contactpersoon: Hero Wijker, tel.6283977

verenigingssecretariaat

Postbus 303, 1520 AH Wormerveer, tel. 075-6210905
E-mail: secretaris@hvwormerveer.nl
Website: www.hvwormerveer.nl

bestuur

voorzitter: Tom Tulleken
secretaris: Rimke Klitsie
Penningmeester a.i.: Han Eelman
archivaris: Loes van Horssen
algemeen: Maarten Gorter
algemeen: Hero Wijker

Werkgroepcoördinatie

Tom Tulleken, tel. 075-6227737 / 06-24735904
E-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor

Achterzijde Zaanweg 4, open op maandag - en
Vrijdagmiddag van 13.30-16.00 uur

Contributie 2010

€15,- (of € 22,50 voor een gezinslidmaatschap) per jaar.
Bedrijfslidmaatschap €50,- per jaar
Rabobank Zaanstreek 394910885
KvK Amsterdam 34180336

De HVW streeft naar een ledental van 1100 eind 2012 en u kunt daarbij helpen. Vraag eens rond in bure-, vrienden- en familiekring en breng onze vereniging onder de aandacht. Haal ze over de streep om zich ook aan te sluiten. Of doe een lidmaatschap cadeau aan iemand. Een welkom en verassend geschenk en U helpt er de vereniging mee. Info: Rimke Klitsie tel. 6210905